

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG

Beslissing in de zaak onder nummer van: A2022/5203

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG AMSTERDAM

Beslissing van 10 oktober 2023 op de klacht van:

A,

wonende te B, klagster,

gemachtigde: mr. R.J. Sterk, werkzaam te Amsterdam,

tegen

C,

tandarts,

werkzaam te D,

verweerster, hierna ook: de tandarts,

gemachtigde: mr. M.J. de Groot, werkzaam te Utrecht.

1. Waar gaat de zaak over?

1.1 Klagster had op 3 december 2020 een consult bij de tandarts. Er werden

daarna verschillende

vervolgafspraken gemaakt. Op 8 december 2020 onderging klagster bij de tandarts een

wortelkanaalbehandeling. De dochter van klagster nam daarna herhaaldelijk contact op met de

tandartsenpraktijk, onder andere vanwege aanhoudende pijn. Op 17 december 2020

kwam klagster terug bij de tandarts, maar zij weigerde plaats te nemen in

de behandelstoel. De tandarts mocht ook niet in de mond van klagster kijken. De

andere vervolgafspraken werden door klagster afgezegd. Een week later ontving

klagster een brief van de

tandartsenpraktijk waarin aan klagster en haar dochter werd gevraagd om naar een andere praktijk

uit te kijken.

1.2 Klagster verwijt de tandarts dat zij de behandeling éézijdig beëindigde, zonder gewichtige

redenen en de zorgvuldigheidseisen in acht te nemen. Ook verwijt klagster de tandarts zij haar

onvoldoende informeerde tijdens het consult op 3 december 2020 en niet de klinische bevindingen

tijdens de wortelkanaalbehandeling noteerde.

1.3 Het college komt tot het oordeel dat de tandarts tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld

en de klacht gedeeltelijk gegrond is. Hiervoor krijgt de tandarts een waarschuwing.

Hierna licht het college dat toe.

2. De procedure

2.1 Het college heeft de volgende stukken ontvangen:

- het klaagschrift met de bijlagen, ontvangen op 15 december 2022;

- het verweerschrift met de bijlagen.

2.2 De partijen hebben de gelegenheid gekregen om onder leiding van een secretaris van het college met elkaar in gesprek te gaan (mondeling vooronderzoek). Daarvan hebben zij geen gebruik gemaakt.

2.3 De zaak is behandeld op de openbare zitting van 29 augustus 2023. De partijen zijn verschenen. Zij werden bijgestaan door hun gemachtigden.

3. Wat is er gebeurd?

3.1 Klaagster had zich na een periode van twee jaar afwezigheid eind 2020 heringeschreven bij de tandartsenpraktijk. Voor de herinschrijving werd klaagster behandeld door een collega van de tandarts. Op 3 december 2020 kwam klaagster voor het eerst op consult bij de tandarts. Daarover noteerde de tandarts het volgende:

“(...) Periodiek preventief onderzoek td: 17o, 27o

td: 44 endo + b + do td: m01/03

tzt: 14 R24 en 16 vervang R24 (16 lekt distaal) xrbw Bitewing foto

=X21 Orthopantomogram

=INFCONPat. Akkoord OPT + akkoord dor ass gemaa 44 xrs/ Intra orale foto ivm endo start (...)”.

Er werden verschillende vervolgfafspraken gemaakt, waaronder één voor een wortelkanaalbehandeling, het vullen van twee gaatjes, beoordelen van de prothese en één afspraak bij de mondhygiëniste.

3.2 Op 8 december 2020 verrichtte de tandarts de wortelkanaalbehandeling aan element

44. Hierover noteerde de tandarts het volgende:

“(...) 44 wkb1 Wortelkanaalbeh. éénkanalig element lengte 18 mm (...)

Diagnose: Restauratie na endodontische behandeling (...) 44 mdb Drievlaksrest. Composiet

Diagnose: Slijtage element (...)”.

3.3 De volgende dag belde de dochter van klaagster met de praktijk om de afspraak voor de

beoordeling van de prothese af te zeggen. De dag daarna belde de dochter van klaagster om ook de andere vervolgfafspraken af te zeggen. Op 14 december 2020 belde de dochter weer met de

praktijk, nu vanwege aanhoudende pijnklachten bij klaagster na de wortelkanaalbehandeling. De

administratief medewerker van de praktijk zou overleg voeren met de tandarts. De volgende dag is er

aan klaagster aangeboden om direct langs te komen. Er werd in overleg een afspraak gemaakt voor 17

december 2020. Later belde de dochter van klaagster of de afspraak de volgende dag ook telefonisch

kon, omdat klaagster niet wilde dat er in haar mond werd gekeken. Omdat de tandarts aangaf haar

liever persoonlijk te zien, bleef de afspraak staan.

3.4 Op 17 december 2020 verscheen klaagster op de afspraak bij de tandarts.

Klaagster wilde niet

plaatsnemen in de behandelstoel. Verder noteerde de tandarts het volgende:

“(...) ze had geen pijn meer maar alleen voelde ze bij het kauwen nog drukpijn bij iets hards; ik heb

voorgesteld om het nog even aan te zien. (...)”.

3.5 De volgende dag werden er nieuwe vervolgspraken gemaakt voor de andere behandelingen.

Klaagster zegde die afspraken dezelfde dag wederom af.

3.6 Bij brief van 23 december 2020 werd aan klaagster en haar dochter gevraagd om uit te kijken

naar een andere praktijk. De brief is ondertekend door ‘Team E’.

Verder staat in de brief het volgende:

“(...) Op 14 december heeft uw dochter weer gebeld met de praktijk om aan te geven dat u nog steeds

last had na de wortelkanaalbehandeling. [De tandarts] heeft u driemaal aangeboden om naar de

praktijk te komen, zodat zij de situatie in de mond kon bekijken. Dit is echter elke keer door u

afgewezen. Uw dochter eiste op een stellige en niet te verstane wijze een andere tandarts voor u.

(...)

Uit de stellige houding van u en uw dochter blijkt dat u beiden geen vertrouwen hebben in uw

behandelaar en de handelswijze van E. In 2018 was dit al de reden van uw uitschrijving geweest,

destijds tandarts [x], en nu herhaalt zich een zelfde situatie met [de tandarts]. (...)”

3.7 Begin 2021 is klaagster uitgeschreven als patiënt van de praktijk.

4. De klacht en de reactie van de tandarts

4.1 Klaagster verwijt de tandarts dat zij

a) de behandelingsovereenkomst eenzijdig heeft opgezegd, zonder hiervoor gewichtige redenen te hebben;

b) de behandelingsovereenkomst eenzijdig heeft opgezegd, zonder de daarvoor geldende

zorgvuldigheidseisen in acht te hebben genomen;

c) het principe van informed consent niet in acht heeft genomen, door klaagster niet te informeren

over de diagnose, behandelopties, risico's en kosten van de wortelkanaalbehandeling en niet te

verifiëren dat klaagster begreep welke behandeling er zou worden uitgevoerd en waarom;

d) niet heeft voldaan aan haar dossierplicht door niet te noteren welke klinische bevindingen

werden gedaan tijdens de wortelkanaalbehandeling, zo werd de diagnose niet genoteerd, valt niet af

te leiden of het wortelkanaal vitaal of a-vitaal was en/of er is gezocht naar een tweede wortelkanaal.

4.2 De tandarts heeft het college verzocht de klacht ongegrond te verklaren.

4.3 Het college gaat hieronder verder in op de standpunten van partijen.

5. De overwegingen van het college

Welke criteria gelden bij de beoordeling?

5.1 De vraag is of de tandarts de zorg heeft verleend die van haar verwacht mocht worden. De norm daarvoor is een redelijk bekwame en redelijk handelende tandarts. Bij de beoordeling wordt rekening gehouden met de voor de zorgverlener geldende beroepsnormen en andere professionele standaarden.

Verder geldt het uitgangspunt dat zorgverleners alleen tuchtrechtelijk verantwoordelijk zijn voor hun eigen handelen.

5.2 Op grond van de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO) kan een arts een behandelingsovereenkomst alleen beëindigen als daar gewichtige redenen voor zijn. In de KNMG-richtlijn 'Niet-aangaan of beëindiging van de geneeskundige behandelingsovereenkomst' staan voorbeelden van gewichtige redenen genoemd:

"(...)

b. de patient toont zeer onheus of agressief gedrag;

c. De arts heeft een ernstig conflict met de patiënt en/of de patiënt wil niet meewerken aan de behandeling. (...)"

Verder staan in paragraaf 3.2 van die richtlijn zorgvuldigheidseisen. Daar staat onder andere: *"(...)*

Als een arts op grond van (één of meer) bovengenoemde gewichtige redenen besluit om de behandelingsovereenkomst te beëindigen, is het van belang dat hij daarbij zorgvuldigheid betracht.

(...)

a. de patient herhaaldelijk waarschuwen en onderzoeken of herstel van de relatie mogelijk is;

b. de patient tijdig mondeling informeren over zijn besluit en dit besluit schriftelijk bevestigen;

c. een redelijke termijn aanhouden voordat hij de overeenkomst daadwerkelijk beëindigt;

d. noodzakelijke hulp blijven verlenen of laten verlenen, tot de patiënt een andere behandelaar

heeft gevonden;

e. medewerking verlenen om na de beëindiging elders zorg te ontvangen."

Klachtonderdeel a en b) eenzijdige beëindiging van de behandelingsovereenkomst

5.3 Het college behandelt deze klachtonderdelen samen vanwege de samenhang. Het college oordeelt dat met de brief van 23 december 2020 duidelijk is verzocht aan klaagster om

op zoek te gaan naar een andere tandarts. De brief is ondertekend door 'Team E'. De tandarts is onderdeel van dat team. Hoewel blijkt uit de toelichting ter zitting van de

tandarts dat zij niet fulltime is betrokken bij de praktijk en op moment van schrijven van de brief

verlof had, blijft de tandarts als behandelaar verantwoordelijk. Ook de tandarts die niet

fulltime

werkzaam is bij een praktijk, hoort op de hoogte te zijn van wat er vanuit de praktijk wordt gecommuniceerd richting de patiënt. Dit geldt te meer nu zij ter zitting heeft verklaard op eigen initiatief een terugkoppeling van het consult van 17 december 2020 te hebben gegeven aan de praktijkhouder en dit consult ook in de brief wordt genoemd als een van de redenen om de behandelrelatie te beëindigen. Bovendien heeft de tandarts nagelaten actie te ondernemen toen zij na haar verlof op de hoogte raakte van de brief, door bijvoorbeeld contact op te nemen met de praktijkhouder en klaagster. De tandarts kan daarom ook verantwoordelijk worden gehouden voor de inhoud van de brief.

5.4 Uit de brief blijkt niet dat er onderzoek is gedaan naar de reden waarom klaagster geen medewerking wilde verlenen aan het onderzoek door de tandarts op 17 december 2020. De tandarts verklaarde desgevraagd ter zitting hierover geen navraag te hebben gedaan. Zelf stelde de tandarts volgens haar notities van die dag voor “om het nog even aan te zien”. De volgende dag is er alleen nog telefonisch contact geweest waarin klaagster de vervolgafspraken afzegde. Tegen deze achtergrond is het goed voorstelbaar dat de brief voor klaagster uit de lucht kwam vallen. Uit het medisch dossier en die brief blijkt bovendien niet dat klaagster is gewaarschuwd en of er is onderzocht of herstel in de relatie nog mogelijk is. Het college komt daarom tot het oordeel dat de tandarts bij de beëindiging van de behandelingsovereenkomst verwijtbaar onzorgvuldig heeft gehandeld. De klachtonderdelen zijn gegrond.

Klachtonderdeel c) niet informeren

5.5 In de WGBO staat dat de arts op toegankelijke en begrijpelijke wijze moet bespreken en uitleggen wat de aard en het doel zijn van de behandeling, wat de diagnose en prognose zijn voor de patiënt, welke risico's aan de behandeling verbonden zijn en welke alternatieven mogelijk zijn zodat de patiënt weet waarvoor toestemming wordt gegeven. Dit wordt kort samenvat 'informed consent' genoemd. De notities bij het consult van 3 december 2020 zijn summier. Zo staat er niet genoteerd dat klaagster pijnklachten had, terwijl daar volgens de tandarts wel sprake van was. Door dit niet te noteren, kan het college hierover geen oordeel geven, zeker nu klaagster ontkent dat

zij toen pijnklachten had. Daarnaast blijkt uit de behandeling ter zitting dat klaagster moeite heeft met het begrijpen van de Nederlandse taal. Om daarin tegemoet te komen heeft de tandarts ter zitting toegelicht dat zij enkele woorden Spaans sprak tijdens het consult; dit ging volgens de tandarts niet om medische termen. Zelf dacht klaagster dat er op 8 december 2020 een gaatje zou worden gevuld. Nu er weinig is genoteerd door de tandarts en klaagster de Nederlandse taal niet goed machtig is, blijkt onvoldoende of klaagster heeft begrepen welke behandelingen zij zou ondergaan en of zij hiervoor toestemming heeft gegeven. Het klachtonderdeel is gegrond.

Klachtonderdeel d) niet noteren in dossier

5.6 Volgens klaagster heeft de tandarts te weinig genoteerd over de wortelkanaalbehandeling op 8 december 2020. De tandarts noteerde onder andere dat het ging om een eenkanalig element, welke lengte de wortel had en welke handelingen er zijn verricht. Bovendien worden de bevindingen van de tandarts verder ondersteund door de foto's die bij de notitie horen. Er bestaat voor de tandarts geen verplichting om bevindingen te noteren waarvan geen sprake is, zoals het vermelden dat er geen tweede kanaal is gevonden. Het college acht het klachtonderdeel ongegrond.

Slotsom

5.7 Uit de overwegingen hiervoor volgt dat de klacht gedeeltelijk gegrond is.

Maatregel

5.8 Nu het college de klacht gedeeltelijk gegrond verklaart, rijst de vraag of en, zo ja, welke maatregel het moet opleggen. Het college is van oordeel dat de tandarts tekort is geschoten bij de beëindiging van de behandelingsovereenkomst. Verder is de tandarts te kort geschoten bij het informed consent. Hoewel over de feitelijke uitvoering van de wortelkanaalbehandeling geen opmerkingen waren, heeft klaagster door het verdere verloop geen vertrouwen meer in de tandarts en is zij inmiddels onder behandeling van een andere tandarts. Alles afwegend en in aanmerking genomen dat de tandarts niet eerder met het tuchtrecht in aanraking is gekomen, volstaat het college met een waarschuwing.

6. De beslissing

Het college:

- verklaart de klachtonderdelen a), b) en c) gegrond;
- verklaart klachtonderdeel d) ongegrond;
- legt de tandarts de maatregel op van een waarschuwing.

Deze beslissing is gegeven door E.A. Messer, voorzitter, M.P. Sombroek-van Doorm, lid-jurist, H.W. Luk, H.C. van Renswoude en R.C.M. van Gorp, leden-beroepsgenoten, bijgestaan door B.J. Dekker, secretaris, en in het openbaar uitgesproken op 10 oktober 2023.